

Sollerö fruktodlarförening.

En kort historik till att börja med. Den ursprungliga föreningen bildades på 1920-talet och kallades då Sollerö planteringssällskap. Aktiviteten var stor till att börja med. Planteringen på gårdarna var omfattande då flera gårdar planterade mer än tio träd, ända upp till 60 träd på någon gård. Föreningens verksamhet minskade efterhand och upphörde så småningom. Några protokoll från den tiden har inte hittats. Men en viss uppfattning om omfattningen går att få genom Håll Nils Mattsson i Kulåra och hans anteckningar. Där har han skrivit upp att han har beskurit mer än 400 träd och ympat nästan 200 träd ett år i början på 1920-talet. Åren 1923-24 planterades äppelträdsallén från Gruddbo genom Häradsarvet och ända till norra änden på Bengtsarvet. Mer om föreningen finns att läsa i Sool-Öen 1996.

1948 hölls sammanträde för bildande av Sollerö fruktodlarförening. Föreningen fick en bra start, redan de första åren fanns 180 medlemmar. Åren 1950-51 inköptes 265 äppelträd, 110 päronträd och 70 plommonträd. Det ordnades också resor med äpplen till försäljning till västra och norra Dalarna. Så hände samma sak som med första föreningen, intresset avtog och verksamheten slutade. Protokollen från den här tiden finns kvar, så det går att se mer om verksamheten från den här tiden.

1995 såg Solleröborna att den gamla äppelträdsallén började se risig ut. Hushållningsgillet kallade till möte och en arbetsgrupp bildades och Solleröborna fick teckna sig för ett äppelträd, 250:- /st. Intresset var stort och de insamlade pengarna räckte till mer än 250 träd av 18 olika sorter. På försommaren detta år börjades planteringen av nya träd i allén. Sträckningen blev densamma som tidigare. De nya träden planterades mellan de gamla, med tanken att de gamla skulle tas bort så småningom. Skyltar sattes upp vid träden med namn på personer som skänkt pengar till projektet. Nu, hösten 2010, står de gamla träden ännu kvar.

Våren 1996 ordnade hushållningsgillet en kurs i trädbeskrifning här på ön. Ledare för kursen var Harald Kratschmer, känd från radio och TV. I kursen deltog

ett 20-tal, de flesta från Sollerön. Efter kursen fick deltagarna ett s.k. grönt kort för att visa – liksom ett körkort för beskärning. Intresset för föreningen avtog och det hände inte så mycket på flera år.

1997 på våren står att läsa i tidningar om ”vandaler” som härjat i äppelträdsallén. Man tycker synd om sådana energiknippen som inte kunnat tänka sig en annan och mer energikrävande sysselsättning.

Mer om de olika fruktodlarföreningarna och arbetet med allén finns att läsa i en skrift som Sollerö sockenförening gav ut år 1996.

Föreningen har nu vaknat till liv igen, med en träff varje månad då vi diskuterar vad som behöver göras. Till våren måste nya träd skaffas för att ersätta de träd som gått ut. Höst- och vinterfrukt bör det vara, för att så småningom ersätta de träd med sommaräpplen som finns i allén nu.

Våren 2010 började arbetet med att beskära alla de nya träden i allén och att beställa nya träd som skulle planteras.

Äppelträd före beskärning.

Samma träd efter beskärning.

18 april anordnades en föreläsning i församlingssalen med Olle Ridelius, med många intresserade. Olle är den som kan mest om äpplen i trakten, föreläsningen gav oss många tips om trädskötsel. Tre äppelträd som han kallade för ”Sold-äpple” hade han med sig. Hur äpplena ser ut och vad de smakar vet vi inte än. Träden finns kvar och växer nu hos några av oss i styrelsen. Den 8 juni fanns vi vid konsum för att de som ville beställa träd skulle få möjlighet att göra så.

I början av juni fanns fruktodlaren föreningen vid Konsum.

Bom Bengt Larsson hjälper fruktodlaren föreningen att gräva nya gropar till träden.

Plantering av äppelträden i juni.

Intresset var stort, och mer än 30 träd beställdes. Synd bara att alla träden inte kunde levereras samtidigt från den handelsträdgård varifrån de beställdes. Under sommaren har 10 nya träd planterats och ersatt de träd som gett upp. Bom Bengt kom med grävmaskin och hjälpte oss att gräva gropar till planteringen. Jord fick vi också hämta hos honom.

Under sommaren har slåtter gjorts flera gånger på den södra delen av allén. På den norra delen, där de nya träden planterades, blev det däremot ingen slåtter alls.

Många av de nyare träden har gett så bra skörd, att flera grenar har knäckts och måste stöttas och ”bandageras”. Beskränning av de nya träden kommer också att göras till hösten. Studiebesök hade planerats till bl.a. Wassbo m.fl. ställen, men får skjutas på framtiden. Vi får nöja oss med sortbestämningen och beskärningen av de unga träden det här året.

Den 18 sept. for vi iväg på sortbestämning med ett femtontal äppelpåsar för att få veta vad flera av de gamla träden hade för frukt. De flesta gamla träden i allén är ju Sävstaholm, men det finns flera varianter av den sorten så bestämningen av dem är svår. Några fina sorter finns det, så det går att ta ympar ifrån dem till att förnya andra träd.

Efter sortbestämningen vet vi nu att det finns minst 28 olika äppelträdsorter i allén.

En dag i slutet av september hade vi

bestämt att beskära de nya träden, men vådrets makter kan ingen göra något åt. I ihållande regn vill ingen vara ute på sådant arbete.

Styrelsemedlemmarna är klart överåriga, så yngre som är intresserade är mycket välkomna att delta i fruktodlarföreningens aktiviteter.

En sak som vore intressant att få reda på är vilka olika sorter av äppelträd som finns i bygden, hur gamla de är och i vilka trädgårdar de växer. Vill ni dela med er av vad som växer i era trädgårdar, hör gärna av er till någon i styrelsen.

Styrelsen består idag av: ordf. Sven Englund, sekr. Ingrid Persson, kassör Gunnar Låås. Övriga som brukar delta i träffar och arbeten är Hans Persson, Nils Olsson, Margareta Ahlström, Ulla Jerkgård och Ullas Arne Andersson.

Fruktodlarföreningen gm *Ullas Arne Andersson*

Äppelträd i blom.

Mogna äpplen. Visst ser det gott ut med hemodlade äpplen!